

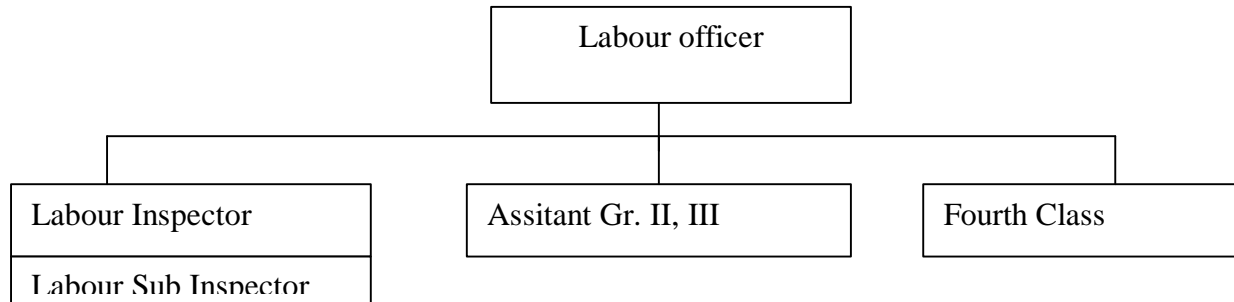
dk; kȳ; Je inkf/kdkjh fťyk /kkj

I pūk dsvf/kdkj vf/kfu; e] 2005 dsl ađ es17 fclnqkadh tkudkj

1- I pūkLed <kpk

Je inkf/kdkjh dk; kȳ; /kkj dh LFkki uk 20 ebZ1986 dksdh xbȳ ; g dk; kȳ;] Jek; dr e-iz 'kk[u bŭnk\$ dsvf/kulFk gsdj dk; ųr g\$ bl dk; kȳ; dk dk; ųs /kkj fťyk ųkyNk fodkl [k.M dksNkđj ½ dk; kȳ; dk eq; nkf; Ro fofHku oxZdsJfedkadsfgrksesufeų Je vf/kfu; eksdk fdzku; u djuk ,oa vk\$ksd I ađkdsvlrxų 'kkar cuk, j[kuk g\$ bl dk; kȳ; dk eq; mnas; fofHku Je dkuqksdk iųrų ,oai ky u djokuk g\$

B. Functions and Duties each unit of

dk; kȳ; dh ių; sl bdkbZdsdk; Z, oadrų

Øa	bdkb@vutkx	drų @nkf; Ro
1-	i ųkl dh; 'kk[kk Je inkf/kdkjh Je fujh{kđ	i ųkl dh; fu; a.k , oal pkyu] vkj.k , oal ųrj.k dk dk; ų vk\$ksd fookn vf/kfu; e , oavk\$ksd I ađ vf/kfu; e mi nkku Hkarku vf/kfu; e dsvaxų i ųj. kksdh I qokbȳ fofHku Je vf/kfu; eksdk iųrų dk; ų
2	y\$kk I gk; d ox&2	y\$kk I ađh I elr dk; Z
3	LVk\$ I gk; d ox&2	'kk[kk dsvaxų vfHky\$kk\$sd j [kj [kko
4	fjđkMZ: e I gk; d ox&2	I ađkr 'kk[kk dsfyid }kjk viuh viuh 'kk[kkvks dk fjđkMZ: e dsdk; Zdk fuokųu djukA
5	vl; 1½ I gk; d ox&2	LFkki uk] y\$kk 'kk[kk] e-iz nđku ,oa LFkki uk vf/kfu; e] ykd I Hkk] fo/kku I Hkk] jkT; I Hkk] I ųnk Jfed vf/kfu; e] fťyk ; k\$uk I fefr 'kk[kk dk dk; Z

2½ l gk; d oxZ&3	ekšj ; krk; kr Jfed vf/kfu; e] mi knku Hkørkku vf/kfu; e] Hkou , oavl; I fuekZk dežkj vf/kfu; e vkšksd 'kk[kk] iørž] cky Jfed vf/kfu; e , a cād Je ižk I ekflr vf/kfu; e 'kk[kkA
3½ l gk; d oxZ&3	U; ure vf/kfu; e osu] chMh , oafI xkj dkexkj vf/kfu; e] cksI Hkørkku vf/kfu; e] I eku i kfj Jfed vf/kfu; e] Je dY; k.k fuf/k vf/kfu; e] , oavkod tkod 'kk[kk dk dk; Z

2- i ž; sl vf/kdkjh dksvkoā/r dk; Zvknš dk foj.k

Øa	uke	i nuke	osu	drž
1	Jh , l -, l -e. MyksZ	Je inkf/kdkjh	13595	Je dk; kž; dk i žkl dh; dk; Z rFkk fu; a.k , oa Je vf/kfu; eksdk iørž djkuA
2	Jh Mh-, y- cMxđj	Je fujh{kd	11766	fofkkU Je vf/kfu; eks dk iørž dk; Z rFkk dk; ž; hu dk; Z gsq LFkki uk] yškk] vkšksd 'kk[kk] mi knku Hkørkku vf/kfu; e] I fank Jfed vf/kfu; e] 'kk[kk dsi žkjh
3	Jh l rh'k nqs	Je fujh{kd	11528	fofkkU Je vf/kfu; eks dk iørž dk; Z rFkk dk; ž; hu dk; Z e-iz nqku LFkki uk vf/kfu; e] cky Jfed] cāokJe ižk I ekflr vf/kfu; e] ftyk ; kšuk I fefr fo/kku I Hkk ykš I Hkk jkT; I Hkk ižukfn rFkk Je U; k; ky; 'kk[kk dsi žkjh
4	Jh , l - dstš	Je fujh{kd	11130	fofkkU Je vf/kfu; eks dk iørž dk; ž fcMh , oafI xkj dkexkj vf/kfu; e] cksI Hkørkku vf/kfu; e] I eku i kfj Jfed vf/kfu; e] Hkkpkor ¼ =dkj , oaxš i =dkj ½ osu eky Je dY; k.k fuf/k vf/kfu; e] 'kk[kk dsi žkjh
5	Jh , e-dscākor	Je fujh{kd	10166	fofkkU Je vf/kfu; eks dk iørž dk; Z U; qre osu vf/kfu; e 1948] Hkou , oavl; I fuekZk dedkj vf/kfu; e vkod tkod 'kk[kk , l -Mh-, e-dkšZ, oafI foy dkšZ'kk[kk ds i žkjh

3- dk; kȳ; hu dk; Zi) fr dk xkQd : i

- 1- vkod 'kk[kk esi ktrA
- 2- 'kk[kk fyfi d }kjk 'kk[kk i kkhj dksi zrq djuk
- 3- 'kk[kk i kkhj }kjk Vhi mijka Je inkf/kdkj dksi zrq djuk
- 4- dk; kȳ; i zq }kjk funk mijka vare fujkdj.k
- 5- dk; kȳ; i zq }kjk i; zq.k

4 ¼½ I aBu }kjk fu/kkġr I e; kof/k

fl VhVu pkVġ dsvaxġ I e; I hek fuEukuqkj fu/kkġr gS

Øa	mi yġ/k dj; h tkusokyh I sk	I e; I hek
v	vk\$ksd fookn vf/kfu;e] 1947 ds vaxġ I sk i FkDhdj.k dsi zj.k I jk/ku dk; zqgh esg Lrxr djus i 'pkr fujkdj.k gsq	14 fnol
c	vk\$ksd fookn vf/kfu;e] 1947 ds vaxġ vYi I e>ksk i zj.k kesi kkd tkp	01 ekg
l	vk\$ksd fookn vf/kfu;e] 1947 dsvaxġ I e>ksk i zj.k kesi e>ksk dk; zqgh	03 ekg
n	e-i-z vk\$ksd fookn vf/kfu;e ds vaxġ I e>ksk dk; zqgh	01 ekg rFkk 03 ekg
bZ	e-i-z nku ,oaLFkki uk vf/kfu;e 1958] ekj ; krk; kr Jfed vf/kfu;e 1961] fcMh ,oa fl xkj dkexkj vf/kfu;e 1966] I fonk Jfed vf/kfu;e 1970] rFkk vajkT; h; i nkl h deZkj vf/kfu;e 1979] dsvaxġ i ah; u@ykbZs tkjh djuka	45 fnol

¼½ I aBu }kjk fu/kkġr xkRed eki n

I aBu }kjk fu/kkġr I a; kRed y{; dk xkRed vkalyu foHkxh; i zq }kjk
o"kdj fd; k tkrk gS

¼ ½ o"kZesl akfnr dk; kȳ; hu dk; Zdk I a; kRed y{;

I aBu }kjk vf/kfu;eokj fu/kkġr eki n.M 65 fujh{k.k i frekg dh i klr pkyw
o"kdh fnukad 01 vi s I svkxkeh o"kdh fnukad 31 ekpZrd vof/k esd; k tkuk
I fuf'pr fd; k x; kA

5 dk; kȳ; }kjk I akfnr fd; s tkus okys dk; kZ I s I afkr
vf/kfu;e fu;e j s yku eS vYI , oai fji =kadh I pA

- 1- osu Hkørkku vf/kfu; e 1936
- 2- vk\$ksd fookn vf/kfu; e 1947
- 3- U; wre osu vf/kfu; e 1948

U; wre osu vf/kfu; e ds vaxž vuwvør fu; stuka es vk\$ksd Jfedk@dfk Jfedksdsfy, iŕ N% ekg esU; wre osu dh njstksfd vf[ky Hkkjrh; mi HkkBrk eVv I pøkal I sl aà gksj] i qjh{kr dh tkrh g\$; g ifji= foHkkx }kjk tkjh fd; k tkrk g\$

- 4- Jethfo i=dkj rFkk vU; I ekpkj i= deZ, oafoko/k i kò/kku vf/kfu; e 1955
- 5- Jethfo i=dkj ½osu fu/kkZ.k½ vf/kfu; e] 1958
- 6- e-izndku , oafkku uk vf/kfu; e 1958
- 7- e-izvk\$ksd I aà vf/kfu; e 1960
- 8- e-izvk\$ksd fu; stu ¼LFkkbZvkn\$½ vf/kfu; e 1961
- 9- ekrRo fgr ykHk vf/kfu; e 1961
- 10- ek\$; ; krk; kr Jfed vf/kfu; e 1961
- 11- cksI Hkørkku vf/kfu; e 1965
- 12- chMh , oafI xkj dkexkj vf/kfu; e 1966
- 13- I fönk Jfed vf/kfu; e 1970
- 14- mi knku Hkørkku vf/kfu; e 1972
- 15- I eku i kfj Jfed vf/kfu; e 1976
- 16- fodz I a/kZ dežkj h vf/kfu; e 1976
- 17- vajkZ; h; i økl h dežkj vf/kfu; e 1979
- 18- Je dY; k.k fuf/k vf/kfu; e 1982
- 19- cky Jfed vf/kfu; e 1986
- 20- Hkou , a vU; I fluekZk dežkj vf/kfu; e 1996

6- dk; kZ; dsfu; a.k ; k }kjk I ðkfjr fd; stkusokysfoHkkU J\$sk; kadsnLrko\$ka dk fooj.k

Øa	nLrko\$ dk uke	nLrko\$ka dk i zkj	nLrko\$ka dh i zfr	nLrko\$ka dh vof/k
1	LFkki uk 'kk[kk I aàh	I øk i fDrx,] 0; fDrxr i zj.k if=dk, ð vkn\$ jftLVj] osu of)] jftLVj] LVkò jftLVj] LVskujh] jftLVj vkod] jftLVj tkod jftLVj	LFkk; h	fujafjr
2	y\$kk 'kk[kk I aàh	th-ih, Q- iki cd] d\$cd] fcy jftLVj] psI jftLVj] u\$rd jftLVj] dVksk] jftLVj]	LFkk; h	fujafjr
3	vk\$ksd 'kk[kk I aàh	vk\$ksd fookn , oaf	LFkk; h	fujafjr

	jftLVj	vk\$ksd I aā dk jftLVj f'kdk; r jftLVj fl Vhtu pkVZ jftLVj I pūk dk vf/kdkj jftLVj		
4	iørZ 'kk[kk I aāh jftLVj	LFkki uk i āh vfHk; k\$ uk i āh	LFkkbZ	fujafjr
5	vU;	mi nkū Hkōrku I aāh jftLVj Hkou , a vU; I fluekZ dk jftLVj	LFkk; h	fujafjr

7- I ykgdkj I febr; kadh I jpuuk ftI estu i rfu/kh I nL; ds
: i eal ffebyr gls

1- I febr dk uke	fujal
2- jpuuk gsqvkn\$ksi fji =ksdh i r	-----&-----
3- dk; Z	-----&-----
4- I nL; x.k	-----&-----
5- nkf; Ro@mRrjnkf; Ro	-----&-----
6- turk dsifr tokngh	-----&-----

cBd dh vof/k , oadk; zkggh
fujal

8- ckhZ i fj"kn] I febr; ka bR; kfn ds uke] I nL; vk\$ mudh
; k\$ rk I fgr

Øa	ckMh dk uke	I nL; kadsuke	; k\$ rk
	fujal	fujal	fujal

II	I jpuuk dk vkn\$ fujal	
III	v/; k; @esk\$Me vknD vkfVZy vknD
, I k\$, 'ku] I zBu dk fo/kku	fujal
iv	cBd vk; kstr fd; stkusl aā esl jdkjh fun\$	fujal
v	turk dsfy, vFkok ugh	fujal
vi	dk; zkggh dh mi yC/krk@vare cBd dh I e; kof/k	fujal

9- vf/kdkfj; ks, oal sk; Drkadh fn'kk fun\$ kdk

Øa	uke	i nuke	i rk I adZua; fn dksZgks
1	Jh , I -, I - e.Myk\$Z	Je inkf/kdkjh	Je inkf/kdkjh dk; k\$; /kkj 134] i zlk'k uxj /kkj Qks 232106 1/dk; k\$; 1/2

2	Jh Mh, y- cMxđj	Je fujh{k	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
3	Jh I rh'k plnznqs	Je fujh{k	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
4	Jh , I -dstđ	Je fujh{k	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
5	Jh , e-dscskor	Je fujh{k	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
6	Jh ješkpazokLdy	I gk; d ox&2	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
7	Jh eukš Jhokl	I gk; d ox&3	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
8	Jh fnušk ckefu; k	I gk; d ox&3	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
9	Jh ckcgky i k.Ms	HkR;	Je inkf/kdkjh dk; kȳ; 134] i d'k'k uxj /kkj Qks 232106 ½dk; kȳ; ½
10	Jh dš h I š	Je fujh{k	fodkl [k.M dk; kȳ; eukoj ft /kkj
11	Jh i hvkj fl škjs	Je fujh{k	fodkl [k.M dk; kȳ; /kjeiđ ft /kkj
12	Jh vkš 'kekZ	Je fujh{k	fodkl [k.M dk; kȳ; ful j iđ ft /kkj
13	Jh vkš fyEckš; k	Je fujh{k	fodkl [k.M dk; kȳ; cnukoj ft /kkj

10- ekfl d vk; , a {kfri frZ

Øa	uke	osu	{kfri frZ
1	Jh fm-, y- cMxđj	11766	fujal
2	Jh I rh'k plnznqs	11528	fujal
3	Jh , I -dstđ	11130	fujal
4	Jh , e-dscskor	10166	fujal
5	Jh dš h I š	12005	fujal
6	Jh i hvkj fl škjs	10574	fujal
7	Jh vkš 'kekZ	10574	fujal
8	Jh vkš fyEckš; k	10574	fujal
9	Jh f/kj šze.MyksZ	4873	fnuš 1-4-03 I s31-3-06 rd Qkkyks ; kšuk dk ykšk ysjsgsđ
10	Jh ješkpazokLdy	6678	fujal
11	Jh eukš Jhokl	5923	fujal
12	Jh fnušk ckefu; k	5446	fujal
13	Jh ckcgky i k.Ms	4832	fujal

11- okf"kZ ctV vkoau vk\$ 0; ; Ldhe dM 4271

Øa	ctV 'kh"KZ	dk; Zdk uke	o"KZ	ctV vkoau	0; ;
1	11 osu\$HKRrk 001&osu 003&eaHKRrk 008&vU; HKRrk 011&R; ksj vfxø 016&vukt vfxø	osu	2005&06 2005&06 2005&06 2005&06 2005&06	635000 330200 24000 & &	346140 189153 14078 & &
2	; k=k HKRrk 001 ; k=k HKRrk	; k=k	2005&06	5000	&
3	22 dk; kZ; 0; ; 001& Mkd , oarkj 002&VsyQks i Hkj 003&Qfuþj , oa dk; kZ; hu mi dj.k 004& i brds , a fu; e dkfyu if=dk, a 005& fctyh , oa ty i Hkj 007&LVskujh , oaQkeZ	vU; 0; ;	2005&06 2005&06 2005&06 2005&06 2005&06 2005&06 2005&06	2000 5000 1000 1910 3000 6000	1000 3477 & 981 648 2324
okf"kZ ctV vkoau vk\$ 0; ; Ldhe dM 6039					
4	osu , oavU; HKRrs 001 & osu ; k=k nsd 008&; k=k HKRrk dk; kZ; 0; ; 008 dka/utH hu 0; ;		2005&06 2005&06 2005&06	650000 007000 006000	266225 & 005978

Ldhe dM & 1551 ckyJe i zksB dk xBu

22& dk; kZ; 0; ;
007& LVskujh , oaQkeZ 2005&06 3000

12- dk; Zæ , oaykHkkfö

- i dk; Zæksdh I pör fujed
- ii ykkHkkfölor dsp; u dk eki nM fujed
- iii foLrø foj.k fujed

Øa	dk; zæ dk uke	i zkl dh; foHkkx	o"KZ	vkoØ/r jkf'k	ykhkkflorkadh l æ; k
1	fujad	fujal	fujal	fujal	fujal

13- fj; k; r dh i zlf r vk\$ i l r drkZdh l p r

Øa	fj; k; r dh i zlf r	uke	i rk	o"KZ	l gk; rk dk i zkj	fj; k; r dk vuokfur eVy
&	&	&	&	&	&	&

Vhi % bnfjk d'k Jfed nZuk {kfri frZ; k\$ uk} 1982 mu d'k Jfedkaij ykxvg\$ ftudh vk; q15 o"KZl s65 o"KZdschp g\$, s\$Jfed tksd'k fu; k\$ u eaJfed ds : i esdk; Zdj viuk thou fuokZ djrsg\$, oabl es, d , dM ; k bl l sde d'k Hkæ okysd"kd ftudk] thou fuokZ] vf/kdrj d'k etnjw ij pyr k gkshk] d'k Jfed ekustkx sbl ; k\$ uk dk ykhk erd dsmRrkjfk/kdkjh dksfn, tkusdk i k/kku g\$

nZuk dh l p r k &

erd dsmRrkjfk/kdkjh i z=&1 eavk\$; fn d'k Jfed dks'kkjhfd vk?kk r igark g\$ rksml dsLo; a}kjk i z=&2 eanZuk dh l p r k xæ i p k; r dsl j i p dks 30 fnu dsHkhrj Hksh tkuk pkfg, A l p r k dh , d i zfyfi ftyk dyBVj] {ksh; tuin i p k; r rFkk Jek; dr eiz 'kkl u] bak\$ dksHk i l r dh tkoA nZuk ds i'pkr , d o"KZdh vof/k chr tkusij fdh l p r k ij dksZdk; ægh ughadh tk, xhA

, d væ Hkæ gkasi j 3000 rFkk eR; q; k nksvæ Hkæ gkasi j 15000 {kfri frZds : i eans g\$

14- dk; kZ; esmi yC/k fooj .k

Øa	Jsh	gkMækh	byBVflud OkeZ

l Hk 17 fclnqkadh tkudkj dh dk; kZ; esgkMækih ds: i es, oaOkekZds: i ea mi yC/k g\$

15- ukxfjdkadh tkudkj dh dsfy, mi yC/k l f p /kk@ i b r dky; @i fcyd dkmæj

Øa	l f p /kk	i Hkjh dk uke	[k\$ usdh vof/k	l Ei dZØekal
1	dk; kZ; l æh l eLr tkudkj	Jh , eds c\$ kor l gk; d yk\$ l p r k vf/kdkjh , a Je fujh{k d	i l r % 10% 80 l s l k; a05% 80 rd	232106

16- yksl I puvk vf/kdkjh@i n dsdk; kZho dsckj sesfooj .k

uke	%&	, l -, l - e. MykbsZ
i nuke	%&	Je i nkf/kdkjh
njNkk" k Øekal	%&	232106
b&esy	%&	fujal
dk; ØFky o i rk	%&	dk; ZJe i nkf/kdkjh] 134] i zdk'k uxj /kkj
I adZI e;	%&	i fr 'kqkzj

17- ukxfj dkal aah I fop/kkvkadsckj sesfooj .k

Hkou , oavl; I fuekZk dezZkj vf/kfu; e] 1996 dsl aa estkudkj h
bl dsvaxZ fuEu dY; k.k ; k\$uk, agS

- 1- nqZuk dh fLFkfr esfpdRI k I gk; rk ; k\$ukA
- 2- chek I gk; rk ¼ egvchek½ ; Ist ukA
- 3- eR; ophi n'kk esvba fV I gk; rk , oavuoqg Hkørkku ; Ist uk
- 4- f'k{k k I gk; rk ¼Nk=ofRr½ ; k\$ukA
- 5- eSkoh [Nk=@Nk=kvks](#) dksuxn ij ddkj ; Ist ukA
- 6- i z frv I gk; rk ; Ist ukA
- 7- edku [kjhnus; k fuekZk dsfy, __.kA
- 8- fookg I gk; rkA
- 9- vk; I a/kZ dsfy, I gk; rkA

fuekZk dezZkj dks gS?

Hkou ; k vl; I fuekZk dk; Zdk eryc gS& fuEufyf[kr eal sfdl h eafuekZk] i fjonZ] ejEer] j [kj [kko] ; k rdkbZdsdk; Z'c'krZmu ij dkj [kkuk vf/kfu; e] ; k [kku vf/kfu; e ykxvu gks&

- 1-Hkou 2- [I Md@ig@l jx](#) 3- jYost- foekury] 5- Vbl Z
 - 6- cka@ugj@tyk'k; 7- fudkl h ¼M\$½ 8- ck< fu; a.k dk; Z9- ty i nk;
 - 10- ikbi ykbll 11- fctyh dk mRi knu] i kj\$.k vk\$ forj.k 12- fl pkaZ
 - 13- I pkj ek/; e ¼M; k\$Vsyfotu] VsyQks] Vsyhko] ok; jys½ I stMsdk; Z
- fuekZk dezZkj I seryc gSm; Dr i zkj dsfdl h Hkou ; k vl; I fuekZk dk; Zes i kfjJfed ij] vddy] v) zdy ; k ddy Lo: i] esdke djusokyk 0; fDrA ¼ zdu i zkl u dk i; z\$.k djusokys0; fDr; Is Nk\$ dj½

fuekZk deZkj kadh fgrkf/kdkjh ds: i eai ah; u

fdl h fuekZk deZkj }kjk eMy dh dY; k.k ; kstukvkadh ykHk ysdhsfy, ; g
t: jh gkzk dh loZke og eMy dksvkosu dj Lo; adksfgrkf/kdkjh ds: i es
i ahdr dj, A bl : i eai ah; u dh ik=rk mlgh deZkj kadh gkzhA ftudh vk; q
18 l s60 o"kdzschp gkS vkS ftllgkasi Nys12 eghusaesl; ure 90 fnu fuekZk
deZkj ds: i esdk; Zd; k gkS

fgrykHk

- 1- fuekZk deZkj dh l keU; eR; qdsfLFkr ea: i; s20000
- 2- nZuk eaer; qgkasi j : 50]000 fuekZk deZkj ds sulfer@vkfJr dks
Hkaru fd; k tk, xk
- 3- nZuk esLFkk; h@i vZvi ark ij : 50]000
- 4- nZuk eanksvk ; k nks gkFk ika ; k , d vk ; k , d gkFk v{ke gkstkus
ij : 50]000
- 5- nZuk es, d gkFk ; k , d vk ; k , d ika v{ke gkasi j : i; s25]000
dk ykHk fuekZk deZkj dksfn; k tk, xkA

vkosu %& bl ; stuk dk ykHk i ar djusdsfy, nZuk xzr fuekZk
Jfed@vkfJr LFkkuh; Je dk; k; vFkok eMy eq; ky; esvkosu djs
vkosu i z= dsfy, LFkkuh; Je dk; y; vFkok eMy dk; k; kaesi EidZ
djs

Je inkf/kdkjh
Je mi l kx /kkj